

Waarom slachtoffers na misbruik van de dader blijven houden

Tekst: Agnes van Minnen

Vraag jij je ook weleens af hoe het komt dat slachtoffers, ondanks het misbruik, zo'n sterke of ambivalente band met hun dader hebben? Dat heeft alles te maken met positieve bekrachtiging. In de dierenwereld, bij apen bijvoorbeeld, is het goed te observeren dat de dader-aap na een (agressief) conflict de slachtoffer-aap troost, wat uiteraard een ambivalente band geeft. Dat noemen we *'postconflict grooming'*. Soms zoekt de slachtoffer-aap zelf troost bij de dader, omdat deze zo angstig is dat het nog erger wordt en de dader zo wil kalmeren. Dat noemen we *'postconflict anxiety'*.

Bij mensen komt het ook voor: de dader die het na het misbruik gaat 'goedmaken' met cadeautjes, excuses, lieve woordjes of een knuffel zorgt ervoor dat de band tussen het slachtoffer en de dader sterker wordt. Tijdens het misbruik komt het ook voor, bijvoorbeeld als de dader tijdens de agressieve daad iets positiefs doet. (En dat kan ook een -S- zijn, bijvoorbeeld dat je handen eventjes

losgemaakt worden van de boeien, omdat je zo lief kijkt). Voor het slachtoffer wordt het daardoor steeds lastiger om zich (emotioneel) los te maken van de dader. Deze reacties zijn vergelijkbaar met de reacties die mensen met het Stockholmsyndroom laten zien. Dit werd genoemd naar de bankroof in Stockholm waar de slachtoffers het na hun vrijlating voor de daders opnamen, wat was veroorzaakt doordat de daders hun gijzelaars kleine privileges hadden gegeven.

Als je een interessante roman hierover wilt lezen, raad ik Tijger Tijger aan (van Margaux Fragoso), waarin een meisje dat misbruikt werd ook als volwassene nog steeds een liefdesleven onderhoudt met de dader.

Agnes van Minnen is werkzaam als klinisch psycholoog bij Overwaal en Psytrek. Zij is als hoogleraar verbonden aan de vakgroep Klinische Psychologie van de Radboud Universiteit Nijmegen.